

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc la biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Emigrările.

Pe lângă necazurile, de cari am avut totdeauna parte, s'a ivit anii din urmă unul nou: emigrarea la America.

Mai, că nu găsim om pe pământ, care să se despartă așa de greu, nu numai de țara lui, dar' chiar și de ținutul mai îngust, unde s'a născut, ca Românul. O excepțiune a făcut în privința aceasta numai o parte din Românii dela munte, cari siliți de împrejurările locale trebuiau să-și caute pentru turmele lor pășune prin România, Bulgaria și Rusia. Nici aceștia nu s'au înstrăinat însă de țara lor și numai împrejurarea, că pășunile s'au îngustat, a făcut, de unii din ei s'au stabilit pentru totdeauna în Dobrogea. Dragostea țării vechi nu și-au perdu-o însă nici acolo, căci vatra de acasă n'au părăsit-o, lăsând aici ca moștenitor un frate sau un fiu.

Primejdia așezării în România nu e însă așa de mare, căci tot între frați trăiește și legăturile cu cei de-acasă sunt neîntrerupte. Mai mare pericol poate să se nască însă din emigrările la America.

Cu alt prilej vom arăta în ce consistă acest pericol pentru noi. Acum voim să ilustrăm cu cifre una din cauzele, cari silește nu numai pe Români, Sași, Slovaci, dar' chiar și pe Maghiari, acești copii răsfățați ai sistemului de azi, să iee drumul Americii.

După statistica economică a anului 1900, suprafața teritorului Ungariei și Transilvaniei e de 48 milioane 834.673 jugere cadastrale.

Moștile erau împărțite în modul următor:

1. Moșii sub un juger fără arătură au fost 294.475 cu o suprafață de 92.479 jugere.

2. Moșii sub un juger, cu arătură, au fost 268.974, cu o suprafață de 139.538 jugere.

3. Moșii în mărime de 1—5 jugere au fost 716.769, cu o suprafață de 1 mil. 923.157 jugere.

4. Moșii în mărime de 5—10 jugere au fost 458.535 cu o suprafață de 3 mil. 317.079 jugere.

5. Moșii în mărime până la 20 jugere au fost 385.381 cu o suprafață de 5 mil. 396.130 jugere.

Aceste 5 categorii dau un total de 2 mil. 123.634 proprietari, cari au 10 mil. 868.377 jugere.

Numărul proprietarilor, cari au preste 1000 jugere, e de 3768, cari posed moșii în mărime de 11 mil. 801.380 jugere. Așadar la noi în fața a 2 milioane 123 mii proprietari, stau trei mii 768, cari au mai mult cu un milion de jugere decât cei dintâi! Și sunt o samă de dări, pe cari trebuie să le plătească proprietarul de 2 jug. în aceeași mărime ca și proprietarul de 20 mii de jug.

În țările, ale căror guverne poartă aceeași îngrijire pentru sărac ca și pentru bogat, e statorit un *minim de existență*, pentru care nu se ia dare. Așa d. e. în Germania plătește dare numai cel-ce are un venit anual de 1080 coroane în sus. Cu un venit sub 1080 coroane e liber de darea către stat, căci atâta se socotește de lipsă, ca cineva să poată trăi cât de cât omenește. La noi? Îi ia țeranului, care nu are nici

300 coroane venit, și cenușa din vatră, când nu-și poate plăti darea.

Nici la orașe nu stă omul cu un venit mai mic mai bine. Într'o foaie ungurească găsim un exemplu, care ilustrează foarte bine aceasta. Într'un oraș unguresc trăiește un moșneag, care și-a asigurat o rentă anuală de 960 coroane. După aceasta plătește următoarele dări:

Dare de rentă	cor. 96.—
Dare de supplement	> 33.60
Aruncuri comun.	> 99.46
Arunc școl.	> 5.20
Pentru inconv. soldaț.	> .84
Pentru păzitorul de câmp	> —.68
Pentru spitalele țării	> 2.80
Dare de drum	> 6.72
Dare bisericască	> 16.62

Cu totul cor. 261.92

Așadar după un venit de 960 cor. dare 261 cor. 92 bani. Tot atâta dare plătește la noi și un ministru pensionat, care capătă 8000 coroane pe an!

E trist, dar' adevărat, că la noi cele mai mari sarcini le poartă țeranul și meseriașul, așa că nu ne putem mira, că e strivit de ele.

Curat blăstem pentru țărani sunt și competențele, ce le ia statul când se schimbă proprietarul unei moșioare. La schimb, cumpărare sau execuție se iau 4.3% și procentele acestea să iau des, căci des își schimbă un locșor și proprietarul. Dela proprietarii cei mari, cari au fideicomisuri, majorate etc. se ia la o schimbare 1/2%!

Nu e deci mirare, că în fața acestor biruri grele mulți țărani și meseriași își caută scăpare la bancă. Apucați odată aici, mult nu-i mai trebuie ca să ajungă la sapă de lemn, căci și

FOITA.

Poesii populare.

Din România.

Satire.

Hai, Păunico, la lemne,
Aoleo, picioare le mele!
Hai, Păunico, la sapă,
Mă doare capul de-mi crapă!
Furoă lungă, boala mea,
Răsboiu, nu te-ași mai vede,
Ploschiță, inima mea!
Puseiu pânza,
Când da frunza,
'Și-o țesui
La Sân-Văsui,
Ce făcui de mă pripii!?
Și de lată
Toată spartă,

Și de lungă,
Cât o pungă!
Pe sulul de din'apoi
O mie de lăturoi,
Pe sulul de dinainte
Le-o mai ține dracu minte!
Printre ițe și între spată
Fuge-o iapă deșelată,
Printre ițe și fuștei
Paște-o scroafă cu purcei!

Luni este luneiu,
Marți, macoveiu,
Mercuri, mercurelele,
Joi, joia epelor,
Vineri s'au strâns un-spre-zece Vineri,
Sâmbătă să face pomană 'n sat,
Să nu mă duc ar fi păcat;
Duminecă a lăsat Dumnezeu
Să mă odihnesc și eu!

De pe Valea-Someșului.

Adunate de Mateiu Andron, inv. gr.-cat. în Chintău.

Câte poame sunt în via
Nice una nu-i dulce
Ca mândruța cea dintâie,
Câte poame-s într'o vară
Nice una nu-i amară
Ca mândra de-a doua-ora.

Maica din toate mă scoate
Dar' din două nu mă poate
Din cătane și de moarte.

Peste Murăș peste Tisă
Ard două lumini aprinsă,
Ziua ploauă, noaptea ninge
Nime nu le poate stinge
Numai mândruța când plânge.

De când mândră te-am văzut
Foarte dragă mi-ai căzut,
Dar' văzând că nici odată
Nu putem fi la olaltă,

dări și oamețe cu greu se plătesc din venitul unei moșioare, mai ales dacă e lucrată în felul cel vechiu.

Imbrănoit de necazuri, perzând credința de-a se mai pute ridica, de altă parte sedus de icoanele strălucitoare, ce 'și-le face despre America, îl vedem pe țeranul român, oăruia și România 'i-se pare așa de departe, plecând peste țeri și mări oătră o țeară, unde unii, ajutați de hărnicia lor, dar mai mult de noroc, pot face parale, ca să astupe găurile de acasă, dar' mulți se rentorează în patrie, fără să fi putut face ceva, mânați de dorul de-a lupta pentru pâne, fie cât de rea, în țeara sa.

DELA' LIGĂ. În 24 Ian. v. este aniversarea unirei principatelor române. Liga culturală din București a decis să serbeze această însemnată și cu mare solemnitate. În scopul acesta au început deja să se facă cele mai estinse pregătiri. La șirul de acte patriotice, cari sînt legate de Ligă, cu demnitate să alătură și serbarea unirei principatelor, acest mare fapt istoric din viața neamului românesc.

Tisza — deputat. Bătrânul ganef »căzut« dela Orade, Tisza Kalmán a fost ales alaltăieri cu unanimitate deputat al Abrudului. Ce ironie! Munții apuseni să fie reprezentați prin »zdrobitorul naționalităților«. Ganeful e bolnav, dar' e nădejde că se va însănătoșa în curînd și va pute »ferici« din nou țeara »cu activitatea sa patriotică«.

Rusia și monarchia noastră. Pentru reînnoirea convenției comerciale dintre Rusia și monarchia noastră se va întruni zilele aceste la Viena o anchetă, la care vor fi invitați și reprezentanții ramilor industriali interesați.

Un politician rus, aflător în Viena a declarat unui ziarist, că acum în preajma reînnoirii convențiilor comerciale dintre statele triplei-alianțe, e o

ocasiune foarte favorabilă pentru a se încheia o convenție comercială între Rusia și Austro-Ungaria. Din o astfel de apropiere pe teren comercial se pot desvolta și raporturi politice mai intime — a adăos politicianul rus.

Din Bucovina. Românii bucovineni se prepară de a lua parte la alegerile cari vor avea loc la 13 Februarie viitor s. n. pentru două locuri de deputat devenite vacante prin demisia d-lor Volcinski, reprezentantul marilor proprietari, și Dr. G. Popovici. Comitetul executiv al proprietarilor mari a ținut Vineri, în 17 l. c. n. o consfătuire în privința aceasta, în care dl Volcinski a fost rugat să-și retragă abdicarea ori să se invoiască să fie reales.

RUPERE ÎNTRESARAFIȘTI. Mișcarea comitetului macedonean, care în timpul din urmă devenise teroristă și revoluționară, a început să fie paralizată de un nou grup de macedoneni, cari au scos și un ziar la Sofia, »Delo« (fapta). »Delo« cere convocarea congresului pentru a se lămurii situația, de oare-ce actualul comitet s'a făcut vinovat de terori, cari au compromis mișcarea.

Budgetul pe 1902. Proiectul de budget al Ungariei pe 1902 a trecut prin desbaterile comisiei financiare. Comisiunea a introdus puține modificări în proiect. Intratele sînt preliminate cu 1.087.053.013 coroane, eșitele 1.086.865.863. Cum vedem între intrate și eșite este echilibru. În raportul comisiei se zice, că »acest preliminar e real în toate privințele și corăspunde situației țării«.

Vom vedea!

UNIVERSITATE CATOLICĂ ÎN AUSTRIA. Prelații catolici din Austria au publicat zilele aceste pastorala, în care arată necesitatea unei universități catolice, care ar fi să se înființeze în Salzburg. Prelații au decis redactarea pastoralei acesteia în conferința ținută în Noemvrie anul trecut.

Sporire de ofiții. Din raportul comisiei financiare a parlamentului maghiar se vede că pentru anul 1902 se vor înființa 2256 de ofiții noue. Cu atâta se sporește numărul funcționarilor de stat anul acesta. Plusul de spese, care va îngreuna budgetul în urma acestei sporiri de ofiții, este de 5.665.931 coroane. Așadară o mărire a speselor numai în ce privește personalul funcționarilor de stat, într'un singur an, de aproape șese milioane.

Concesiune Fiumanilor. Foaiă oficioasă publică o ordinațiune ministerială, în sensul căreia pe viitor la actele administrative scrise în limba italiană nu mai trebuie alăturată traducerea în ungurește, când acele sînt trimise prin guvernor la judecătoria administrativă, ca for apelativ.

Din România.

Regele cătră armată.

Pentru armată Majestatea Sa Regele Carol a dat următorul înalt ordin de zi:

Ostași,

»Cu anul ce începe astăzi se împlinește un sfert de veac, de când, în capul vostru, prin vitejia și devotamentul ce ați arătat, am dobândit neatîrnarea țării și s'au reînviat timpurile glorioase. Ați dovedit, că marile jertfe, ce țeara a făcut și face pentru iubita Mea armată, nu sînt zadarnice.

În anul ce se sfirșește, 'Mi-ați dat plăcutul privilegiu de a vedea că urmași, fără preget, a fi călăuziți de sentimentul datoriei, al onoarei și al iubirii de patrie și oă țeara, răzimată pe viteaza Mea armată, poate privi viitorul cu încredere, ear' Eu pot fi mândru de ea.

Vă urez ani mulți și fericiți.

Dat în București la 1 Ianuarie 1902. Carol.

Între suveranii României, Rusiei, Greciei, Sârbiei și între prințul Ferdinand al Bulgariei s'a făcut de Anul-Nou un călduros schimb de telegrame de felicitare.

DIN LUME.

Germania.

De câteva zile se vorbește prin cercurile politice din Berlin despre o schimbare de cancelar. Vorbirea lui Bülow contra lui Chamberlain n'ar fi aflat consensul împăratului, care numai săptămîna trecută a trimis la Londra pe șeful cabinetului marin, Senden-Bibran. Din parte competentă se desmint aceste știri.

Comisiunea tarifului vamal german n'a trecut până acum peste paragraful prim al proiectului. Desbaterile se prelungec socialistii și reprezentanții capitaliștilor prin propuneri obstrucționiste. Unii membri ai majorității, care e pentru proiect, au anunțat deja, că vor să demisioneze.

Adă mâna de mă iartă.
Că 'mi-ai fost drăguță dreaptă,
Io-'s dau mâna și te iert
Că 'mi-ai fost un drăguț drept.

Din Persani.

Dela Simion Grama culesse de Vichi St.

Te cunosc, mândră, cunosc
Pe mersul picioarelor,
Pe spălatul poalelor,
Că-'s spălate cu răgaz,
Mulți voinici, badi, năcaz.
Năcaz mândro și pe mine
Ca să nu mai uit de tine,
Și 'mi-ai făcut ou mîna,
Ca să nu te pot uita
Mândro cât o fi lumea.

Vai mândro galantă ești
De nici nu ști cine ești,
Nu știu ce mam'-ai avut
De-așa dragă te-a făcut,
Că te-a știut legăna
De 'ți-e gura ca fraga,
Când încep a săruta

Nu mă mai pot sătura,
Ca de vin dulce toamna
Și de somn primăvara.

Măi bădiț cu casa 'n deal
Ce ouți la noi la pălan?
Că măicuța 'ți-a spus bine
Că nu mă dă după tine,
Că 'ți-e neamul de rușine
Și mă face și pe mine,
Foae verde lemn uscat
În neamul tēu m'am băgat,
Eată-mă cum am umblat
C'am rămas de ris în sat.

Firicel de iarbă neagră,
Toată lumea mă întreabă
De ce-'s tinerea și slabă?
Eu le-am spus, ca să plătesc,
Ce-am perdut nu mai găsesc,
C'am perdut un fir de iarbă
Și o mândră tare dragă,
Și-am perdut un fir de linte
Și-o mândră tare cuminte.

Bulgaria.

Cabinetul țancovist pare hotărât a intra în campanie electorală fără de-a încheia vre-o coaliție cu celelalte partide. Alegerile vor fi în 19 Februarie v. Numărul deputaților din sobrania nouă crește în urma recensământului ultim dela 167 la 189.

Serbia.

Știrea dată deja de noi, că moștenitorul tronului sârbesc va fi fiul lui George Carageorgievici, prințul Mirco, se confirmă și din partea lui »Lokalanzeiger« din Berlin. La auzul acestei știri principele Nichita al Muntenegrului a alergat la Petersburg să intervină în favorul fiului său. Țarul nu primește însă planul lui, ținând cont de dorința împăratului Francisc Iosif, ca pe tronul Sârbiei să nu fie nici Muntenegrean, nici Rus.

Anglia.

În 17 Ian. a fost deschis parlamentul englez. În mesagiul de tron regele își exprimă, între altele, părerea de rău, că războiul din Africa-de-sud încă nu e terminat, deși cursul lui e favorabil Englezilor. Accentuează umanitatea trupelor engleze față de Buri. Deschiderea parlamentului a produs puțin interes. La dezbaterile adresei s'au prezentat puțini deputați. După părerea unanimă, mesagiul de tron e fără colorit. Aplause au stîrnit numai pasagiul referitor la »umanitatea« engleză.

Războiul din Africa-de-sud.

Din Haga se depeșează, că guvernul pertractează cu conducătorii Burilor pentru terminarea războiului. Regina Vilhelmina a promis să primească mijlocirea.

Toate știrile despre pertractări de pace se desmint.

În ședința din 20 c. a camerei engleze a declarat Chamberlain, că guvernul e gata să se ocupe cu chestiunea păcii în spiritul, dar' nu după textul propunerilor anterioare ale lui Kitchenier. Guvernul e gata să primească propuneri de pace dela persoane responsabile. De atare nu socotește însă nici pe Krüger, nici pe Steyn. Prima condiție pentru o pace durabilă e, ca Burii să se recunoască bătuți, ceea ce nu e înjosire pentru ei, căci 'și-au dovedit vitejia. Anglia e gata să acorde o amnestie cât mai largă.

La revista celor 1300 soldați, cari au plecat din Londra pe câmpul de războiu, 'și-a exprimat regele speranța, că războiul se va termina în curînd.

Zilele aceste vor pleca din India 6000 soldați pe câmpul de războiu.

Conducătorul Bur Scheeper, căzut prisioner, a fost împușcat de Englezi. Cercetarea contra conducătorului Krui-tzinger va începe săptămîna aceasta.

Știri mărunte.

Procurorul dela curtea de apel din Constantinopol a lansat ordine de arestare contra a trei Turci tineri de poziție înaltă scăpați în străinătate.

În Barcelona continuă turburările produse de lucrătorii răselați.

În camera franceză a interpelat deputatul Berry în chestia respingerii petițiunii bure de-a interveni curtea de arbitrii din Haga în războiul din Africa-de-sud. Ministrul de externe a declarat, că o eventuală intervenție a Franței n'ar fi bineprimită.

Consiliul suprem de războiu din Bern (Svizzera) a hotărît să se ridice mai multe forturi la intrarea în tunelul Simplon.

Budgetul rusesc pe 1902 se presentă cu 1 miliard 946 milioane 571976 ruble la intrate și tot atîta și la eșite.

Se vorbește în cercurile Vaticanului că Papa va interveni la Berlin, prin nuntul său, în favoarea Polonilor supuși germani.

Italianii, când cu dezastrul lor în Eritrea, au încheiat o învoială cu Menelik, regele Abisiniiei, prin care se obligau a-i restitui venitul celor trei provincii, pe cari Menelik le ceadea lor.

Acest venit, care se ridică la câteva milioane, va fi plătit lui Menelik din venitul ce produc acele provincii.

Ziarele germane cred că visita, ce prințul Nichita al Montenegrului a făcut Țarului, pe lângă alte scopuri ar fi avut și căsătoria fiicei sale Xenia cu marele duce Mihail, fratele Țarului și actualul moștenitor al tronului.

† Generalul Candiano-Popescu.
(Ilustr. din »Căl. Pop.« pe 1902).

SCRISORI.**Scrisoare din București.**

— Balul societății »Frăția.« —

— Ianuarie n.

Mica, dar' bine cunoscuta societate »Frăția« a Românilor transilvăneni din satul *Cața*, cu sediul în București, a căutat și în anul acesta, ca alte dăți, în frunte cu președintele ei, să fie la postul de onoare.

Astfel, pentru a treia zi de Crăciun a aranjat un mare »bal popular« în sala băilor Eforiei, pentru mărirea fondului ei.

Să știe că în anul trecut această societate a dat un bal în folosul cantinelor școlare din București și că venitul acestui bal a fost peste o mie de lei.

Și, pentru-ca și de rîndul acesta rezultatul să fie cât se poate de rodnic, la rugarea comitetului societății, cunoscutul comerciant-herar din București dl G. Comșa, din comuna *Cața*, împreună cu amabila-i doamnă, au primit cu

toată dragostea de a patrona acest bal. De altfel nici n'a fost înșelătoare nădejdea pe care o puse comitetul în patronii ce 'și-a ales; fiindcă, cu silințele și simțirile de ajutorarea aproapelui, care îi caracterizează, doamna și domnul G. Comșa, nu numai că n'au pregetat de a veni și a sta în tot timpul balului cu toată lumea, dar' încă, cu o bunăvoință nu tocmai deasă, înșiși domniile lor s'au îmbiat a dărui societății, pentru mărirea fondului ei, o sumă de bani destul de respectabilă pentru aceste vremi financiare grele.

Deși începutul balului era anunțat pentru ora 8, totuși deja de pe la 6 începeau să vină grupuri, grupuri de flăcăi și fete, care de care mai drăguțe și mai mândru îmbrăcate în frumosul lor costum ardelenesc, bănațean etc.

Pe la orele 10 seara, vasta și elegantă sală a Eforiei era plină. Nu mai aveai loc unde să te învîrtești. Iți era mai mare dragul să vezi cum știe țărănul român să-și petreacă și ce vesel e, deși poate câteva ciasuri înainte scăpa din serviciu. Pentru el jocul e totul. Fie cât de obosit, când aude de joc, uită de osteneală, de necazuri...

Cu această ocaziune nu mă pot opri de a nu felicita din toată inima pe bravii conducători ai acestei societăți. În special domnii Ioan Lungu, George I. Comșa, G. I. Teodor, George Diacul, Stefan Gavrilă și simpatici frați Nicolae și George Boeru, merită toată lauda. Munca depusă de dlor și conștiințiozitatea cu care fiecare 'și-a îndeplinit rolul ce îi era încredințat le-a atras cu drept cuvînt din partea tuturor cea mai deplină laudă. Dl George G. Teodor, harnicul cassar al societății și unul dintre cei mai devotați membri, a lipsit de astă-dată dela bal, fiind reținut în casă de o grea boală.

Nu mai puțină osteneală 'și-au dat și d-nii Sofronie Comșa, N. I. Lungu, Tănase Ursu, Moise Bucur, G. N. Cornea precum și ceilalți membri ai comitetului, contribuind astfel cu toții la strălucitul succes al balului. În adevăr, după cum 'mi-se spune, cu tot timpul critic prin care trecem, intratele la cassă au fost în total peste 1500 lei, din care dacă se vor scădea cheltuielile, va fi probabil un venit de aproape o mie de lei. O mie de lei venit curat produs de o societate, care nu numără decât 40—50 de membrii? Eată în adevăr ceva demn de admirat. De sigur, că aceasta se datorește numai activității și dragostei nemărginite ce au depus și au arătat atât societarii cât și mai ales populațiunea ardelenă, gata totdeauna să încurajeze tot ce e cinstit și bun.

Un asistent.

Candiano-Popescu.

— Vezi ilustrația. —

Generalul Candiano-Popescu, mort anul trecut, a fost unul dintre cei mai viteji soldați ai armatei române și totodată un bun preot. El a escelat la asaltul Griviței ca comandant al batalionului de vînători. Biografia lui am dat-o deja în foaie și'n călindar.

Rescoala dela Sânt-Ana.

Correspondentul nostru din Oradea-mare ne comunică următoarele:

Alaltăieri s'a terminat pertract. apelaiei condamnaților dela Sânt-Ana la tabla reg. din Orade. După-cum se știe, Șvabii din Sânt-Ana într'atâta s'au revoltat în contra protopretorului de acolo pentru volnicile săvârșite anul trecut la alegerea de primar, încât 'și-au trimis muierile la casa comunală, ca acestea să batjocorească pe primarul impus cu forța din partea fibirului, un om urit înaintea locuitorilor comunei întregi. Gluma însă s'a terminat cât se poate de tragic, de oare-ce gendarmii ce erau la fața locului au tras foc și afară de o grămadă de vulnerări grave au cășunat și moartea a lor 5 inși din popor.

Continuarea a fost tragerea în judecată și condamnarea mai multor Șvaboice și Șvabi din Sânt-Ana din partea tribunalului din Arad la temniță pe 2—3 ani. Ajungând cauza nenorociților prin apelație la tabla din Orade, aceasta a schimbat aspra sentență a tribunalului, respective a nimicit-o, calificând fapta acușăților de delict și reducând astfel pedeapsa la 2—3 luni închisoare.

De notat e, că la această pertractare președintele a pus direct acușăților întrebările în limba germană, nefolosindu-se de tâlmaciu. Foarte bine. Dar' acum ce să zicem la scandalul, când la judecătoriile din Bihor, la tribunalul din Orade etc., juzii nu numai că nu pun în limba română întrebările partidelor de naționalitatea română, ci acestea, nainte de a li-se aplica tâlmaciu, trebuie să sufere insultele cele mai nedemne din partea oficianților brutali, cari nu pricep de fel limba română, deși asta li-e o datorință prescrișă de lege. Chiar eu am văzut în câteva rânduri la tribunalul din Orade, cum presidentul pertractării, un jude, Român de naștere, care deși posedă esact limba sa maternă, se adresă prin tâlmaciu Românilor, pe cari îi asculta la pertractare. Hotărît, că o absurditate mai strajnică decât aceasta nu se poate închipui. E vorba însă, că întru-cât acest jude, sau altul în locul lui, ar cuteza să se abată dela această absurditate, cea mai calmă urmare n'ar pute fi altceva, decât pensionarea, firește în era »legei, dreptului și a dreptății«. Oare unde se mai exerciază o astfel de justiție? **Cor.**

Cum s'a sêrbat în Iași Boboteaza

în timpul lui Vasile Lupu-Vodă.

— 1647. —

Noi Români din țările coroanei ungare am fost totdeauna sub stăpânire, care nu era și nu e nici de-o lege, nici de-un sânge cu noi, așa că nu avem prilej de a vedea cum se prănuiesc sêrbătorile cele mari la reședința unui domnitor român. În cele următoare dăm descrierea sêrbării Bobotezii la Iași în anul 1647.

În anul 1647, după vechiul obicei, toți episcopii Moldovei în frunte cu Metropolitul țării, se adunară la scaunul metropolitan din Iași, unde cu tãmăie, aghiasmă, cu sârutul crucii și cu alte asemenea ceremonii, aduseră urări lui Vodă, poftindu-i ani mulți și fericiiți.

Ceea-ce este mai însemnat și mai interesant pentru noi, este faptul, că în acel an, nu numai clerul țării, ci și preoții dela biserica catolică din Iași au sêrbat Iordanul sau boboteaza, împreună cu clerul nostru, urând lui Vodă ani mulți cu fericire.

Eată cum povestește episcopul catolic Bandinus cele-ce s'au petrecut atunci: *)

Dela biserica parochială catolică a plecat o procesiune. În fruntea procesiunii mergeau 12 copii îmbrăcați ca ângerii. În urmă apoi venia corul preoților. După dinșii cei trei crai încoronați, reprezentând misterul festivității. Doi copii purtau soarele și luna, tăiate din lemn. Soarele aurit, răspânda raze strălucitoare, tot asemenea fața plină a lunii argintie, împodobită de netezi nourași, strălucea ca o coroană; doi copii țineau scuturi cu însemnele domnitorului și ale țării, așezați înaintea tronului domnitorului în fața boierilor. Soarele și luna, servitoare a prea fericitei fecioare, țineau icoana ei, soarele spre răsărit, luna spre apus se mișca. Fecioara născătoare de Dumnezeu arată pe copilul Ius la magi, spre-a-l adora. De-asupra icoanei lui, strălucea o stea, care se întorcea cu o mișcare circulară.

Între aceste noi apropiindu-ne, domnitorul s'a ridicat de pe tron și cu capul descoperit, stând în picioare, a primit binecuvântarea noastră, orațiunea și stropirea cu aghiasmă, și a sârutat crucea. Aceste terminate, se începă parada astfel: Un copil de 7 ani, îmbrăcat ca ânger și ținând pe umăr icoana Născătoarei de Dumnezeu purtând o coroană pe cap, cântă românește: mărire întru cei de sus lui Dumnezeu. Un părinte jesuit făcù o cuvântare în latinește, cu urări pentru Domnitor.

Un copil de 8 ani, eșind în fața lui Vodă și a boierilor, spre minunea tuturor, continuă salutarea părintelui. Apoi înaintă un copil de 12 ani, carele peroră în românește. Vodă ridea cu voie bună, ear' Mitropolitul cu Vlădicii, foarte ades ziceau, amin, amin! Alți copii urmară și rostiră în latinește și românește, poftind lui Vodă, auspicii voioase.

Această urare plăcù întregii nobilimi curtene, dar' mai ales lui Vodă, care nu întorcea ochii dela copiii cari recitau, și privi până la sfârșit tot, acum zimbînd, acum aprobând din cap. Apoi ordonă slujbașilor sei boeri, să se dee la toți vin, în cupe de aur, și să se împărțească și bani. Această solemnitate a impresonat mult pe popor, care a urmărit procesiunea până la biserică.

Apoi tot Bandinus ne spune cum s'a petrecut și sêrbarea ortodoxă a bobotezei, care a avut loc a doua zi, în chipul următor:

A doua zi de Bobotează asistă însuși Domnitorul cu soția, fii și toată curtea sa. Domnitorul ședea într'un tron întors cu fața spre răsărit. Ceremonia se petrecea într'o curte largă și deschisă pregătită ad hoc, și aflătoare afară de porțile scaunului metropolitan. Spre nord și răsărit, dela locul lui Vodă, era ceata preoților, călugărilor și cântăreșilor. La dreapta lui Vodă, spre miază-zi, mai aproape de curte, stătea prefectul cu

*) Codex Bandinus Ed. Acad. rom. cu un memoriu de V. A. Urechiă, București. 1895 pag. OXL. și urmât.

cei doi soți ai lui, al doilea și al treilea; lângă tron îndărăpt, trei purtători de arme, ținând unul sceptrul strălucînd de petre scumpe, altul spada, al treilea gladiul cu două tăișuri. După acestea veneau 10 arcași, în urma acestora, 100 de pușcași pedestri. La 5 pași dela tron, spre dreapta, stătea logofătul sau marele cancelar, hatmanul, judecătorul domniei, și alți fruntași stăteau în ordine după vrednicia lor, cu capul gol. Pe toți acestia îi încunjurau 40 de arcași și 200 pușcași pedestri; spre apus, între tronul lui Vodă și al domniei, stăteau 100 de ieniceri.

Lângă Doamna, soțiile boerilor mari, îmbrăcate în mătasă, strălucînd de brățări și sălbi. După acestea, în rînduială, spre nord, 30 de arcași, împrejurați de 200 flintași pedestri. Îndărăptul tuturor acestora, era armata, 10,000 de călări, dar' atunci pedestri. Călări nu stăteau decât 150 de dragoni în dărăptul boerimeii. Pe laturile răsăritene și meridionale, erau înșirate deosebite icoane și sfinți, printre cari, ca printre niște cortine se vedeau trimbișii, timpaniștii, diverși fluierași, cântăreși de lire și alți cântăreși de alte instrumente. Pe toți acestia îi încingeau 1,000 de pedestrași cu puști. Ceialaltă mulțime de oameni trecea peste 20000. *)

Pe locul ceremoniei era o masă cu un vas de argint aurit și 6 candelabre tot de argint. Al șeptelea îl ținea un băetan al lui Vodă lângă masă. Mai erau două căzi pline cu apă pentru aghiazmă, cu câte 15 candelabre de lemn în jur, pe picioare înalte așezate. Metropolitul purta pe cap o coroană cuncală lucrată artistic, întreagă de aur. O cruce mare de o palmă și ceva, lucrată cu minunată artă din verde safir, strălucind de aurul care îi încadra marginea, strălucea în mâna metropolitului. Dela locul lui Vodă, primul loc îl ocupa metropolitul, apoi veneau episcopii de Roman, de Rădăuți și de Huși, și după acestia episcopul Bandinus, care ne povestește aceasta. Mai erau și alți episcopi străini, cari fiind isgoniți de Turci se refugiară în Moldova.

La locul unde se făcea parada, Metropolitul tãmăia pe Vodă, pe fiii, lui și pe soția lui, după aceea se ceti evanghelia și se binecuvântă apa, când atunci se sloboziră tunurile. Indată apoi metropolitul stropi cu aghiazmă pe Vodă, pe fiii și pe soția lui, precum și pe boierii țării.

După aceea se aduseră 24 de cai de rasă din grajdurile curții, în sunetul trâmbeșii și al timpanelor, pe care metropolitul îi stropi deasemenea cu aghiazmă.

Terminându-se această ceremonie, metropolitul împreună cu vlădicii se duseră la palat, unde au fost primiți și ospătați din belșug, ear' episcopul Bandinus cu cei 12 copii, ou cei trei crai și cu icoana Născătoarei de Dumnezeu, se întoarse la parochie, cântând pe românește și latinește, fiind urmați de o mare mulțime de oameni.

Scris-am aceste, ca să se vadă obiceiurile ce erau mai de mult în țara noastră. Cum cu timpul toate s'au schimbat!

Teodor T. Burada

*) Această mulțime de asistenți arată, că Iași era un oraș relativ foarte populat pe la 1647.

Regulament

pentru examenul de calificare în învățătorească la institutul pedagogic gr.-cat. arhidiececesan din Blaj.

(Urmare).

§. 8.

Comisiunea examinătoare se compune din inspectorul școlastic arhidiececesan, eventualmente alt comisar metropolitan ca președinte, directorul institutului pedagogic și corpul didactic delacel institut, la cari mai târziu, cu ocașiunea ținerii examenelor, se mai adaugeshi inspectorul școlastic regesc ca reprezentant al statului pentru controlareasamenului din limba maghiară.

§. 9.

Terminul pentru ținerea examenului de calificare îl definește ordinariatul metropolitan și se notifică din partea direcțiunii institutului pedagogic, cu 30 zile înainte, atât celor interesați cât și inspectorului școlastic regesc.

§. 10.

Cel-ce se însinuă la depunerea examenului are să-și subștearnă petițiunea instruită conform §-lui 3, respective 4, — cu 14 zile înainte de ținerea examenelor; petițiunile întrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

§. 11.

Comisiunea examinătoare se întrunește cu 10 zile înainte de termenul fixat pentru începerea examenelor de calificare și se pronunță asupra admiterii ori neadmiterii petițiilor întrate. Petițiunile neadmise le subșterne ordinariatului metropolitan spre decidered finală.

§. 12.

Examenul de calificare este teoretic și practic.

Examenul teoretic este parte scripturistică, parte verbală, și se estinde la toate obiectele prescrise în §. 88 și 111 art. de lege XXXVIII. ex. 1868, în estensiunea satorită în planul nostru de învățământ.

Examenul practic stă din propunere practică

Nime nu poate fi dispensat delanici un obiect de examen.

Excepțiune fac numai singur clericii absoluți, cari se dispensează delastudiul religiunii.

§. 13.

Examenul de calificare se începu cu examenul scripturistic.

La examenul scripturistic sânt a se elabora următoarele operate clausulare:

a) Operat în limba română despre vre-un subiect din sfera pedagogiei, din care să se poată judeca de o parte cunoștințele gramaticale temeinice ale candidatului, modul seu de cugetare, facilitatea de a-și exprima, în scris, corect cugetele sale, ear' de altă parte orientarea sa în pedagogie și în științele ei auxiliare. Timp de lucru 4 ore.

b) Traducere din limba română în limba maghiară — fără dicționar. Timp de lucru 4 ore.

c) Traducere din limba germană în limba română cu ajutorul dicționarului. Timp de lucru 4 ore.

d) Rezolvirea alor două teme de geometrie. Timp de lucru 4 ore.

e) Desemnarea unui corp geometric ori a unui obiect simplu după vedere, cu mâna liberă și cu umbră. Timp de lucru 3 ore.

f) Probă de caligrafie. Timp de lucru 1 oră.

Pentru satorirea temelor, ce vor fi să se elaboreze, directorul cere delaprofesorii examinători teme corespunzătoare și anume: pentru operatul din pedagogie și pentru traduceri câte 3, ear' din geometrie 6.

Temele aceste, directorul le așterne ordinariatului metropolitan cu 5 zile înainte de începerea scripturisticelor. Ordinariatul metropolitan designează pentru elaboratul pedagogic și pentru traduceri câte o temă; ear' pentru elaboratul din geometrie, spre liberă alegere, 4; și apoi închizându-le în plicuri separate le retrimite direcțiunii cu o zi mai nainte de începerea examenului

scripturistic. Satorirea lucrărilor de desen și caligrafie se concrede directorului și corpului profesoral.

(Va urma).

PARTEA ECONOMICĂ

Insectele stricăcioase.

(Urmare).

8. *Păduchele de sânge.* Insecta aceasta se numește astfel, pentru-că dacă o turtești cu degetele, curge din ea un fel de must roșu ca sângele. Trăește de regulă pe crengile merilor și mai rar pe ale perilor. Pe unde ea se încuibează într'un număr mai însemnat, merii au o privescă ca și când ar fi acoperiți cu roiuri de pălengini.

Acest parazit al merilor devine stricăcios prin aceea, că dacă se înmulțește, se urcă pe surceii fragezi, îi înțapă și înveninează, așa că după 5—6 ani mărul se uscă și pieres cu totul.

Timpul cel mai priincios pentru stîrpirea acestui parazit este iarna, când merii sânt lipsiți de frunze. Atunci se poate afla și nimici mai ușor. Afară de aceasta, iarna și economul are timp mai mult pentru săvîrșirea acestui lucru.

Stîrpirea acestui insect se face prin tăierea și arderea surceilor infectați, ear' dacă cumva s'ar afla și pe crengile mai groase, de acolo se curăță cu anumite perii de drot și apoi se arde. Ranele cauzate de păduche pe crengi sau trupină se ung cu un preparat făcut din unsoare și cătran. Afară de aceasta toate crengile trebuie stropite cu o leșie făcută din un litru de apă, în care se taie 15 decagrame săpun ordinar și apoi se ferbe. După ferbere se amestecă cu doi litri petrolu și cu leșia aceasta se stropește apoi pomul întreg.

Păduchele de sânge se sporește într'un mod destul de însemnat, de oarece o femeiușcă dă pe an naștere la câte 12—14 generațiuni, așa că dintr'o singură păreche se produce pe an câte 100—120 de următori, cari apoi și ei dau naștere altor parasiți de felul acesta.

Ileu și Nicovală.

— Schiță. —

De

George Coșbuc.

I.

Ignat pădurarul ținea la Toma, dar' ținea și cu Sandu. Ear' Toma și cu Sandu erau dușmani vechi, poate dela facerea lumii, și de aceea Ignat era între ileu și nicovală.

Odată începuse așa ca din senin să plouă; cei de pe drum să ascunseră pe unde putură. Acum să vezi bătaia de joc a dracului! Sandu mergea tocmai spre cărcimă. În urma lui Toma venia cam la vre-o douăzeci de pași Ignat. Apucându-'i ploaia așa dintr'odată Toma se adăpostii repede sub streșina casei din dreapta drumului. Sandu — de sine înțeles — sub streșina casei din stânga. Drumul îngust, casele față în față. Ei, ce te faci, Ignate? De adăpo-

stii trebuia și Ignat să se adăpostescă, dar' unde? Sub streșina casei din dreapta lângă Toma? Atât i-ar trebui! Și apoi el, pe lângă altele, ținea cu Sandu. Să se adăpostească sub streșina din stânga lângă Sandu? O, nu, pentru lumea asta nu, căci s'ar fi supărat Toma, și ținea mult la Toma! Drace, și ploaia venise repede și deasă și turna cadin găleată! Ignat s'a făcut Turc, a strigat odată: »Noroo și bine, fraților!« și a trecut înainte. Dar' unde fugi mă pe ploaia asta? întrebă Sandu, căci într'adevăr Ignat începuse să fugă de-abinele, ca să salveze situația. »Imi moare copilul și fug la popa!« răspunse el fără să se uite îndărăt. »Ți-a fugit prin ploaie, până a eșit din vederea celor doi, căci acum chiar având loc de adăpostit nu putea să-și facă vorba de minciună. S'a oprit în urmă sub un pâr, care sta jumătate peste gard, acoperind o bună parte din drum. Aici leorcă de apă, se scutură și de apă și de frig și poate de ântăiași-

dată în viață a zis: »Firea-ți voi ai dracului!«

Ignat era om înalt, subțire și mergea încovoiat de gele. Purta căciulă vara și iarna; pe drum bănănaia din mâni și avea obicei să vorbească singur. Îl poreclise pădurariul, pentru-că își luase nevasta dintr'un sat departe, pe unde fusese slugă, ear' nevastă-sa avea un nume de familie neobișnuit prin satul lui Ignat: o chiema Sinefta Pădure. Și acum oamenii îi ziceau pădurar, fiindcă avea să păzească o pădure. Ignat nu se supăra de poreclă; rîdea și el, că era vesel la vorbă și prietenos la purtare.

Știa să cânte în strană și pricepea și slovă din carte. Avea vorbă cu cap și cu picioare. Când era el în chelul lui, își vorbea ca din psaltire. Vrednic om, ce să zici. Nu-i plăcea să stea mult prin cărcimă; nici de ceartă nu sta cu nimeni. Dar' avea și el cârligul lui: era om care nu se putea hotăr,

9. *Fluturul buhos de sămănături* se arată în sămănăturile de toamnă, ca și în cele de primăvară, în oari apoi face daună însemnată pe locurile acelea unde se încuibază, de oare-ce el se nutrește fără a alege mult cu tot felul de verdețuri: holde, napi, foi de tăbac ș. a., așa că dacă apare într'un număr mai însemnat, poate se nimicească tot ce-i stă în cale.

Coloarea larvelor acestui flutur e tare deosebită, așa că se poate zice, că câte exemplare sînt atâtea colori au. Trupul lor e de grosimea cotorului penelor de găscă și are câte 16 picioare. În cele dintăiu șese săptămâni mănăcă mai puțin, dar' după perioada aceasta, nesațiul lor nu are margini. Măncarea și-o caută de regulă noaptea. Mărimea lor ajunge până la 5,5 cm. Când le vine perioada de schimbare se trag în pământ, unde stau câte patru săptămâni și de unde ies apoi ca fluturi deplin formați.

Fluturii acestia se împărechează tot în decursul nopții și înainte de a se prăpădi depun ouăle lor pe frunzele sămănăturilor sau pe pământ pentru generațiunea următoare. Curățitul lor de prin sămănături se poate face tot numai noaptea cu ajutorul unor anumite lampe.

10. *Apionul*. Insecta aceasta s'a arătat deja și pe la noi prin florile trifoiului de sămănță, de unde se scoabără în decursul nopții și mănăcă foile aceluia. Este o insectă mică surie cu o trombă (bot) ascuțită, cu ajutorul căreia suge și roade apoi florile și foile trifoiului.

Ca mijloace de stîrpire contra acestei insecte se recomandă 2 1/2% leșie de tăbac amestecată cu 100 părți de apă, cu care se stropesc apoi trifoiștile molipsite.

11. *Musca de grâu* face daună în sămănături atât toamna prin larvele sale, cât și primăvara ca insectă deplin formată. Ca larvă, se trage toamna lângă paiul sămănăturilor și după-ce îl suge un timp se preface în nimfă și ca atare adoarme până primăvara când se preface în muscă deplin formată. Ca atare face daună prin aceea, că se urcă pe

paiu în sus până aproape de spic, pe care-l retează ca cu firezul de cade jos, sau că stă numai atîrnat de acela.

Ca mijloace de stîrpire se recomandă tot ceea cunoscută la muștele de Hessen.

12. *Vespele de paie* se numește astfel, fiindcă în partea dinapoi a trupului are ca și albina un organ ascuțit în forma cuțitului cu firez, cu ajutorul căruia retează paiule holdelor, în cari își depune apoi ouăle.

Depunerea ouălor o face de regulă în lunile de primăvară. Din acelea se desvoaltă apoi în decurs de 12-14 zile larvele, cari sug și ele din mustul paiului, așa că acesta în cele mai multe cazuri se uscă fără a face grăunțe. Holdede atacate de acest vespe se arată, ca-și-când ar fi bătute de peatră.

Cu prilejul seceratului păpușile acestui verme se trag în miriște unde iernează până primăvara, când se preface în insecte. Un singur mijloc bun s'a aflat până acum pentru stîrpirea acestor insecte și anume: arderea miriștei, în care acelea se încuibază.

(Va urma).

Facerea vâpselilor cu ulei pentru vâpsitul lemnului.

(Urmare și fine).

Amestecarea culorilor pentru a căpăta diferite alte colori.

La *Alb de smaltș* se amestecă cerusă 400 părți, cu albastru de Prusia o parte.

La *cenușiu deschis* se amestecă cerusă 150 părți, cu negru de ivoriu o parte.

La *cenușiu argintiu* se amestecă alb 200 părți, indigo 1 parte.

La *cenușiu de perlă* se amestecă alb 100, negru de oărbune 1.

La *alb de azur* se amestecă alb 100, indigo 1.

La *cenușiu de ardesie* se amestecă alb 10, negru 1.

La *culoarea pietrei* se amestecă alb 15 părți cu ocră 1 parte.

La *galben Nankin* se amestecă alb 40 părți, roșu de Prusia 1 parte, ocră 1/2 parte.

La *galbin ca lămâia* se amestecă alb 40 părți, galben de crom 1, albastru de Prusia 1.

Pentru a căpăta *culoarea aurului* se amestecă alb 10 părți, galben de crom o parte, sau: alb 4 părți, galben mineral 3 părți și vermion una la 100 părți alb.

Pentru a căpăta *culoarea necului, închisă* se amestecă alb, pământ de Turcia 1/10, ocră roșu 1/30, adică 10 părți de alb la una de pământ de umbră, cu 30 părți alb la o parte ocră roșu.

Pentru a căpăta *culoarea paiului* se amestecă alb 40, galben de crom 1.

Pentru a căpăta *culoarea roșcată* alb; pământ de Siena ars 1/15, mina portocalie (oranj) 1/20.

Pentru a căpăta *roșu amarant* roșu brun, lac 1/4, alb 1/4.

Pentru a căpăta *albastru azuriu* se amestecă alb 120 părți și albastru de Prusia o parte.

Pentru a căpăta *portocaliu* se amestecă galben de crom o parte cu 5 părți alb și aceasta cu roșu vermion o parte la 40 părți alb.

Pentru a căpăta *verdele apei* se amestecă alb 6 părți cu o parte până la 3 părți galben de crom; aceasta se amestecă cu culoarea compusă din 100-150 părți alb și o parte albastru de Prusia.

Pentru a căpăta *verde* de vâpsit construcțiunii formate din zăbrele de lemn împletite ca o plasă, cum sînt uluci și chiosouri, se amestecă: alb două părți cu una până la două părți de verde cenușiu.

Pentru a căpăta *verde bronz* se amestecă o parte galben de crom cu 4 părți alb; o parte albastru de Prusia cu 16 părți alb; și o parte negru cu 16 părți alb.

Pentru a căpăta *verde masliniu* se amestecă o parte ocră cu 2 părți alb; dacă punem alb mai mult, se obține un verde mai deschis.

Pentru a căpăta *culoarea ciocolaței* se amestecă părți egale de pământ de Turcia cu alb și la 4 părți din această compozițiune se amestecă o parte de roșu de Prusia.

nici-odată la un fel, și nu știa nici-odată cum să rupă ața.

Era de altfel sărac. Nu știu ce făcea, ce deregea, că nici-odată nu-i era de ajuns mămăliga. Era poate prea bun, ori prea filosof.

Și una și alta. Că era bun spunea satul; că era filosof, spunea nevasta.

II.

»Să-ți fie de bine«!

»Să te-audă Dumnezeu, și mulțam dumnitale«!

Strănutase Tomă, ear' Ignat îi urase.

Era seară. În postul Paștilor. Toma și Ignat, desculți, bălăceau prin valea satului, ca să prindă păstravi. Toma ținea făclia, ear' Ignat ridica încet-încet peatra, ca să nu simtă peștele de sub ea, apoi prindea păstravul adormit și-l da lui Toma care-l viri în traista de după gât. Pe mal, implantată în pământ, ardea altă făclie; dintr'asta aprin-

deau pe cea din mână, dacă se întempla să li-se stîngă.

Bălăciseră așa vre-o două oiasuri, căci porniseră departe de dinsus de sat și acum coborau pe vale și s'apropiau de sat. Nu vorbeau tare, ca să nu sparie somnul peștilor; abia le auziai mișcările mânilor și ale picioarelor prin apă.

Umpluseră traista de păstravi.

»Să-ți fie de bine«!

»Și veselie să ne dee Cel de sus« răspunse Toma încet. »Dar' știe mama smeilor ce am, oă mă gâdile rău în nas! adăogă el și earșii strănută.

»O să tragem un puiu de chef mâne — asta e!« zise Ignat,

Toma făcea adică mâne și pomană de-a șeptea săptămână; după copilul care îi murise.

»Ba să mai zici! Chefu, nu-i vorbă, n'o să-l mănca lupul!« zise Toma.

Tăcură și-și ațintiră ochii la peatra ridicată. Era un păstrav mare. Încet acum, încet!

Când să pue Ignat mâna băldăbic! Le sboară tocmai pe dinaintea nasului o făclie aprinsă și cade sfărîind în apă.

»Dar' asta!« zise Toma, ridicându-se repede cum era plecat cu făclia în mână. Făclia ajunsese sub barba lui Ignat, care s'asvirii repede spre dreapta, dar' alunecând de pe o peatră se întinse cât era de lung în apă. Nici zidurile Ierusalimului când s'au năruit sub berbecii legionarilor n'au făcut un sgomot așa de îndrăcit ca această cădere a pădurului. Fără îndoială toți peștii din lume s'au deșteptat acum din somn!

Până să se ridice Ignat, Toma stătuse ca bătut pe cruce. Rămase cu gura căscată, căci toate se întempleră așa de repede și așa fără de veste, încât omului nu-i venea rîndul să mai ajungă la desmetecire.

»Ei, cum a fost?« zise Ignat, uitându-se la Toma.

»Cum a fost! Dar' ce a fost?« zise Toma.

Pentru a căpăta maron se amestecă roșu brun 20 părți cu roșu vermilion o parte.

„Bul. Ind.”

S. Petculescu.
arhitect.

Ce se facem în Ianuarie ?

De-ai schimbat servitorii, îngrijește cum te arăți față de cei noi. Nu fi nici prea aspru, dar' nici prea blând. «Stăpânul scump își învață sluga hoată». Cară gunoiu pe pământuri și vii, căci altcum locurile sărăcesc, nu 'ți răsplătesc munca. Drege uneltele economice, căci acum având timp, poți să stai lângă maestrul, ca să 'ți facă lucru bun. Vitele le hrănește bine, să li-se dea sare bațrem de 2-3 ori pe săptămână, căci aceasta ajută și înlesnește mistuirea, și grajdurile să se aeriseze. Numără săptămânile până la sfântul George și vezi cum stai cu nutrețul. Curățește pomii de muschiu, coșje bătrână, crengi uscate, și pe timp umed de iască și rășină. Unge tranele cu o amestecătură de balegă de vacă, pământ cleios și păr de bou tăiat mărunt. Adună zăpada cu lopata în jurul pomilor, astfel umpli pământul de umezeală și faci ca pomii primăvara să întârzie cu înfloritul, prin ce-'i scapi de brumă și de alte răceli ce vin mai târziu. Dacă timpul e uscat și calduros, taie mlădițe de altoit și le păstrează la loc umed în pivnițe acoperite cu nisip. Din pivniță depărtează legumile putrede și curăță cartofii de colțuri. La purcei să li-se aștearnă pae uscate ca să nu degere. De stupi trebuie îngrijit ca să nu fie supărați de nimic, să fie la bun adăpost și păziți de șoareci.

Dă la găini păsari și ovės părliț zdrobit, ca să ouă mai bine.

Reuniunea economică din comit. Hunedoarei. la Dobra.

Pe ziua a doua de Crăciun, zelul domn protopop gr.-or. al Dobrei dl Iosif Morariu, a convocat acolo la consultare pe toți fruntașii din Dobra, cum și pe cei din comunele vecine, pentru a se constitui în despărțământ al Reuniunii economice din Orăștie. Din partea Reuniunii înșasi a mers pe aceea zi

la Dobra secretarul I. Moța. După serviciul divin, (care în Dobra, spre lauda preotului, ca și a stranei, se face foarte frumos și evlavios!), numeroșii frați dobreni au rămas în bogat împodobita biserică. Dl protopop Morariu a fost ales președinte al adunării. D-sa a deschis-o arătând folosul însoțirii oamenilor pentru scopuri comune, căci mai mulți împreună, mai ușor pot lucra și înainta spre țintele lor. Recomandă adunării să asculte lămuririle ce le va da secretarul Reuniunii economice dela Orăștie despre foloasele ce au membrii ei dela ea.

Păr. I. Moța explică mai pe larg aceste foloase, face o socoteală cât a câștigat în anul trecut un membru prin aceea că s'a făcut membru, și laudă pornirea Dobrenilor de a înjgheba aci un despărțământ, la care economii noștri din loc și jur se se poată mai ușor adresa, și apoi conducătorii despărțământului să ceară cele de lipsă la comitetul central din Orăștie, care va face să le vie cele dorite de-adreptul la Dobra. Dorește ca cu timpul să le ajute D-zeu a face din micul despărțământ o reuniune de sine, înfloritoare, și îi roagă să-'și aleagă un comitet al despărțământului.

Indată se alege comitetul în persoanele dlor: Iosif Morariu, Iosif Criste, Nicolae Herbai, Aron Muntean, George Herbai, Ioan Criste lui Solomon, Aurel Oprean, Toma Neamțu, Toma Roșu, Nicolae Criste, George Tomuța și Ioan Oprean.

Pe lângă membrii deja înștiințați înainte de adunare, s'au mai înscris mulți și aci îndată, de tot peste 25 membri, — și mulți se vor scrie încă din comunele vecine, — păci ideea le place tare la oameni.

Hotărîrea și constituirea Dobrenilor se va prezenta comitetului central din Orăștie, spre luare la cunoștință, apoi cei din comitetul despărțământului se vor constitui cu președinte, secretar și casier propriu, care vor trimite la comitetul central taxe și rapoarte despre ce fac și ce ar dori a avè sau a face.

Dee D-zeu, ca bunul început la mult și bine să conducă !

După „Lib”

Ocupațiile țeranilor.

Un Român de-ai noștri, care a petrecut mult timp în România, ne scrie următoarele despre ocupația țeranilor în unele ținuturi din România :

Sunt localități în țeară unde țeranii pe lângă agricultură se ocupă cu mici industrii agricole care le raportă de multe-ori mai mult ca agricultura.

Așa de exemplu în comuna Puchenii, din județul Prahova, sătenii aproape toți lucrează rotăria, olăria și rogojinăria. Osebit, în vremile pe când vilele din Dealul Mare nu erau filoxerate, ei făceau un mare negoț cu cercuri de nuiele pentru buțile și boloboacele podgorenilor.

Locuitorii comunelor rurale din munții județelor Dâmboviță, Muscel etc. își ocupă timpul lor cu lucrul lănei, din cari fac frumoase covoare și costume naționale. La Petrosița și Moroeni este o plăcere a vedea pe fiecare, chiar în drumul ce-'l fac la câte un vecin, sau când duc păsări sau poame spre vânzare la Sinaia, fie băiat sau fată, femeie sau bărbat, ei torc lână, pe când în spate au sarcinile cu lucrurile de vânzare.

Aceste meșteșuguri nu au fost învățate în școli, ci ele s'au transmis din tată în fiu și dela mamă la fiică.

Am văzut, sunt câțiva ani, în comuna Breaza, în drumul dela Câmpina la Sinaia, o harnică învățătoare care nu se mulțumea să învețe țesutul și alesul pânzeturilor numai pe fetele dela școală, ea arăta tututor femeilor din sat sau din împrejurimi cari îi cereau sfatul ei.

Sub umbra unui nuc mare și în formă de roată împrejurul ei fiecare lucra cu drag și rîvnă la diferitele broderii sau alesături. Înțeleapta și harnica învățătoare ne spunea, că nu simte mai mare fericire decât să se ducă la hore și să vadă fetele, băieții, femeile și bărbații, îmbrăcați, sərbătoarea, cu lucruri executate sub priveghierea ei. Și avea ce să vadă și cu ce să-'și satisfacă privirea.

E frumoasă icoana, ce ne o desfășură în rîndurile de sus. Mult contribuie la introducerea astorfel de in-

Acum se uită amândoi spre mal. Făclia lor! A lor a fost făclia care le-a stricat și strănutatul și prinsul peștilor.

»Cine, mă Toma?»

»Păi, întreabă-mă să te întreb!»

Ei întinseră capul, vrînd să străbată întunerecul de pe mal.

Eu! Eu! s'auzi de pe mal.

»Tu, Sandule? zise Ignat, care se făcuse galbin acum, fiindcă earăși se vedea între nicovală și ileu.

»Eu, mă Ignat! Ai noroc că ești tu, că de-ai fi altul 'ți-ași trage și o bătaie.

»Asta-'i! Dar' de ce?»

»Cum de ce? Nu vezi, orbule, colo plasa mea? Am muncit o zi întreagă să fac îngrăditura de petri și acum vii tu și-'mi furi peștii?»

Ignat întinse earăși capul pe apă în jos și într'adevăr văzù plasa la vreo treizeci de pași.

»Păi, n'am știut, măi Sandule! Că noi venim din susul apei!»

»Din sus din jos, — peștele prins de voi era să fie al meu, ba e chiar al meu.»

»De, și acum poftesci să 'ți-'l dăm prins gata isbueni Toma.

»Tu ține-'ți gura, că nu vorbesc cu tine zise cu mult mai liniștit Sandu.

Toma cu Sandu nu-'și făceau de vorbă nici-odată. Treceau unul pe lângă altul fără să-'și zică: bună ziua, ear' dacă se întâmpla să fie la un loc între oameni, nici nu se uita unul în spre partea în care sta celalalt. Și acum, Sandu vorbea cu Ignat, ca-și-când Toma ar fi fost în virful muntelui, nu lângă Ignat; ear' Toma stătea lângă Ignat tăcînd, par'că Sandu ar fi fost cu corăbiile pe mare nu pe malul văii. Dar' în urmă tot Toma isbueni cu vorba.

»Par'că valea e a ta, par'că apa e a ta, par'că petrele sînt ale tale, par'că vremea noastră cea perdută e a ta — ei, eacă așa!»

»Drr! hoadero, hoadero-hoadero-drr! făcu Sandu de pe mal, batjocorînd vorbele lui Toma, cele spuse repede și pe nerăsuflete.

(Va urma).

GLUME.

La o școală era mai de mult un învățător, care își făcuse studiile speciale în căsarmă. Pentru examen își pregătise pe fiecare elev cu un anumit răspuns. Elevul A. avea să răspundă »Cred într'unul D-zeu, Tatăl atotțiitorul etc., B. »Și 'ntrunul Domn, I. Chr., fiiul lui D-zeu etc., ear' C. »Și 'ntru Duhul sfânt etc.« Comisarul întrebă pe cel dintâiu, care-'și dă răspunsul. Întrebă pe al doilea, dar acesta începe cu »Și 'ntru Duhul sfânt«. »Stăi zice comisarul, să ne spui mai întâiu ceva despre Christos!« »In Christos crede B., dar el e bolnav și n'a putut veni la examen«, îi răspunse elevul C.

distris școala. In ce privește lucrul femeesc, e datorința învățătoarei, unde este, ca să-i dea avânt, căci nu se poate atestat mai trist pentru femeea, care și-a ales cariera învățătoarească, ca împrejurarea, că nu propune lucrul de mână.

SFATURI.

Rugina atacă mai cu seamă rădăcinile fibroase, cari încep a se îngălbeni, devin închise și încep să mucezească; atunci nu mai sînt în stare a nutri pomii.

Pomii atacați încep a deveni galbeni și capătă niște pete de colorarea ruginii, pe foi, ramuri și rădăcini și încep a se usca. Această boală provine din cauza terenului pietros, uscat sau umed, sau dacă este amestecat cu materii cari conțin fer. Pomii tineri se pot scăpa dacă se desgropă și li-se taie rădăcinile vătămate, li-se scurtează ramurile și se răsădesc într'un teren bogat în substanțe hrănitoare. La arborii bătrâni, pe lângă operațiunile arătate, li-se mai scutură pământul de pe rădăcini și se înlocuiește cu altul proaspăt și gras.

Păstrarea făinei. Făina de seară nu e bine să se păstreze prea mult, căci deja la 4 săptămâni după măcinat își pierde bunătatea. Cu cât se face mai curînd pîne după ce a fost măcinată, cu atât mai bine. Cu cât se păstrează mai mult, cu atât pierde mai mult din miros și devine mai aspră.

Făina de grâu se ține mai mult, îndeosebi soiurile mai fine pot fi păstrate cu lunile, fără ca să piardă din bunătate.

Curățirea penelor. Penela din perini, pilote etc. se curată în modul următor: Le punem într'un ciubăr și turnăm peste ele apă caldă săpunită. În apa aceasta le amestecăm bine, apoi le facem golomoaște și le stoarcem. Le mai spălăm odată în apă caldă și le uscăm, fie la soare, fie în cuptorul de râne, care se înțelege, să nu fie prea cald.

Pregătirea șuncii. O șuncă de vre-o 6 chgr. dela un porc tîner o spălăm și sbicim bine. Luăm 1½ chgr. sare fină, o lingură de zăhar zdrobit bine și de 10 bani salitru, le amestecăm, le punem într'un blid și cu acesta la foc, ca să se înferbinte bine. Cu amestecul acesta, grijind, ca sarea să fie tot caldă, frecăm șunca timp de o oră pe toate părțile, lăsându-o apoi 24 ore să stea, ca să se mai disolve sarea. Spălăm șunca din nou, o sbicim și învălîndu-o într'o cârpă subțire (muselin), ca să rămână curată, o punem pe 14 zile la fum. Șuncile pregătite în felul acesta sînt foarte bune la gust și de regulă moi.

Năravul de a mânca ouă se poate stîrpi la găină în modul următor: ferbam mult piper pisat, punînd și puțin

ardeiu (piparcă). Luăm un'ou, facem la amîndouă capetele câte o găurice și-l suflăm. O găurice o astupăm și turnăm apoi din zeama de piper în ou astupînd și cealaltă găurice. Punem oul acesta la un loc potrivit. Găina ou nărav, care va cerca să-l mănânce, nu va mai cerca de altă-dată.

Galoșii rămân cu lustru dacă după fiecare întrebuintare se spală cu apă și se șterg bine până se uscă deplin. Dacă însă numai odată se neglijează spălarea și mai ales uscarea deplină și-au perdut lustrul.

Pentru lipirea obiectelor de spumă să se prepare următoarea mixtură: Cam două linguri de brînză de vacă (lapte acru), o linguriță de var stîns și un degetar plin dealbuș de ou. Aceste se bat bine cu un ciocan pe o peatră până se prefac într'o masă solidă.

Contra troagnei (catarului) se recomandă a trage pe nas cât se poate de sus puțin rachiul curat de seacă, pe care l-am turnat în palmă. Folosind de 2, mult de trei-ori mijlocul acesta catarul dispare.

Știri economice, comerc. industr. jurid.

La calfele de meserii termenul de abziere — întrucît nu s'a staverit altcum — este de 15 zile. Cărțile de serviciu se dau în orașe dela căpitanul de poliție, pentru sate dela prim-pretor. Calfă fără carte de serviciu nu este er-tat a se lua în lucru. (1884 XVII. §§ 92, 99, 100, 101).

Primul fideicomis de pădure. Baronul Kemény Kálmán și soția baronesa Bánffy Polixena au format fideicomis din domeniul lor din Maros-Vécs. Foia oficială va publica în curînd re-scriptul coroanei prin care aprobă fideicomisul. Acesta este primul fidei-comis de pădure format conform intențiunilor guvernului, care permite a se forma fideicomise din proprietățile mari de păduri aflătoare în ținuturile locuite de naționalități, cu scop de-a împedea trecerea proprietății maghiare în mâni străine. (?)

Nouă reuniune de meseriași. La Blaj s'au făcut pregătirile pentru înființarea unei Reuniuni de meseriași. În 5 Ianuarie n. a avut loc adunarea de constituire sub presidența domnului Dr. Bunea. S'ales o comisie de 7 sub președ. dlui Dr. Maniu care să redacteze statutele.

Nouă reuniune de înmormîntare s'a înființat în Dobra la sfatul dlui I. Moța.

Grădinăritul în școlile din România. Ministerale instrucțiunii publice și domeniilor audatîn comun acord spri-ginul lor binevoitor învățătorilor sătești

în vederea creării pe lângă școlile rurale de grădini de zarzavat și altele. Toate cererile de arbori roditori, de butuci de vie și alte plante și semințe necesare grădinăritului au fost satisfăcute la prima solicitare de către ministerul de domenii.

Acum ministerul instrucțiunii publice, dorind să cunoască profitul pe care învățătorii și-au tras din aceste măsuri, a însărcinat pe revizorii școlari de a proceda la o anchetă la această privință și de a-i adresa un raport amănunțit.

FELURIMI.

Călimdarul secerei. În Ianuarie se seceră în Argentina, Chile (America-de-sud), și în Australia, în Febr. în India și Egiptul-de-sus, în Martie în Egiptul-de-jos, în Aprilie pe insulele Cipru, Cuba, apoi în Asia-mică, Mexico și Persia. Recoltă bogată au în Maiu Florida și Texas (statele-Unite), Asia-centrală, China, Japonia, Maroco, Algeria și Arabia. În Iunie se stringe recolta în statele balcanice, Ungaria, Rusia-de-sud, Spania, Portugalia, Franca-de-sud, Italia și câteva state din America-de-nord. În Iulie începe secerea în Germania, Austria, Șvizzera, Franca-de-nord, Rusia-de-vest, în August în Belgia, Olanda, Anglia-de-nord, Rusia-centrală și Danemarca. În Septembrie vine la rînd Șvedia, Norvegia, în Octombrie Scoția. În Noembrie se seceră în Transvaal și Peru. În Decembrie în India-posterioară, Birma și New-South-Wales.

O pădure împetrită. Pustia cea mare din sudul Tripolitanei (Africa), în care nu le-a fost permis Europeanilor să pătrundă până acum, a fost vizitată anul trecut de o expediție compusă din învățați.

Intre minunile descoperite cea mai însemnată a fost o pădure mare împetrită. Zece ore au călătorit tot printre arbori de peatră, cei mai mulți răsturnați. Mulți arbori erau acoperiți cu scoici de mare, dovadă că partea aceasta a Sahariei a fost odată mare.

O altă minune e multa electricitate cu care e încărcat aerul. Într'o noapte au fost 5 furtuni cu fulgere; puștile și sulitele oamenilor erau în flacări. Lucrul acesta a spăriat pe servitorii mohamedani, cari ziceau că e pedeapsa lui D-zeu pentru intrarea Europeanilor în ne-credincioși în acel loc.

Mumii moderne. Un medic belgian a inventat o mașină, cu ajutorul căreia împedecă putrezirea cadavrelor. Ea e ca un sicriu de aramă, în care se pune cadavrul. La un capăt se pun cârpe muiate în formalin, la celalalt capăt e un vînturar electric, care pune în mișcare aerul din sicriu. Aerul se încarcă cu formalin și acesta pătrunzînd în toate fibrele cadavrului, face ca acesta să nu putrezească. Pentru de a rămîne întreg cel puțin o săptămână trebuie preparat în modul acesta timp de 3 zile; ca să nu putrezească nici peste mii de ani, îi trebuie cel puțin o lună.

CRONICĂ.

Felicitări. Luni, din privilegiul zilei Sfântului Ioan Botezătorul, societatea noastră a avut nouă ocazie spre a-și manifesta stima și recunoștința față de bărbații însemnați ai națiunii.

Venerabilul nostru president *Dr. I. Rațiu*, pe lângă mulțimea de felicitări sosite prin postă, a primit și felicitări exprimate cu graiu viu de către toți aceia, cari dragoste și recunoștință simt față de persoana domnului *Dr. Rațiu* și față de marile interese naționale, de cari atât de legat este numele *Dr. Rațiu*.

I. P. S. Sa Metropolitul *Meșianu*, după terminarea serviciului bisericesc a primit așezorii consistoriali, corpul profesoral, precum și toți membrii societății inteligente din Sibiu, cari au grăbit să felicite pe bunul și zelosul Arhiepiscop.

Boboteaza. Ca în toți anii, Botezul Domnului s'a serbat și acum cu deosebită solemnitate la noi în Sibiu. În biserica din cetate a servit *I. P. S. Metropolitul Meșian* cu asistență mare. După sfințirea apei s'evirșită de însuși Metropolitul, *I. P. S. Sa* a botezat pe toți credincioșii asistenți la sfta slujbă.

La biserica din Suburbiul Iosefin serviciul sfințirii de apă a fost s'evirșit de preoții *Petru Simțion*, *Ioan Broju* și *Dumitru Câmpean* cu peradă militară.

Nou doctor român. *Dr. Nicolae Pop* a fost promovat Sâmbătă la universitatea din Cluj la gradul de doctor în științele juridice.

Întru mărirea lui Dumnezeu. Din *Cisteiul-ung.* ni-se scrie: Bisericii gr-cat. de aici au dăruit evlavioșii creștini *Simion Chiria* cu soția sa o cădelniță în preț de 24 cor., *Popa Simion* 2 prapori cu 50 cor. cu fiul lui *George Nicolae* împreună, asemenea au dăruit un rând de ornate cu 200 cor. *Salea Mihail* cu *Cira Maria* și *Ionuț*, apoi *Andron Păcurar* și *Teodor Păsudean* cu soția au luat un potir cu 90 cor.

În *Petridul-de-jos* *Onisiu Petru* lui *Ionaș*, a cumpărat pe seama s. bisericii un Euchologiu nou cu legătura de lux. *Rotariu Stefan* lui *Maxin* cu soția sa *Tuliora Chiorean* un rând de vestminte bisericești de catifea neagră cu toate aparținentele în preț de 75 cor. *Cenan Todor* cu soția sa *Todosia*, un rând de vestminte bisericești de mătăș colorate cu toate aparținentele pe s. s'erbători ale Nașterii Domnului, în preț de 80 cor.

Dr. Benjamin Clococan, comerciant și soția sa *Elena* născ. *Stoica*, parohieni gr-cat. din *Tohanul-vechiu*, au procurat și dăruit s. bisericii locale o prea frumoasă și artistică lucrată »Carte de aur« în preț de 40 cor. 25 bani.

Dr. Corneliu Popescu, propr. în *Opațfa* (Bănat), a dăruit sfintei bisericii o candelă de argint în preț de 20 coroane.

Dr. Sim. Dandea, compt. în Bucium, și stimata soție *Agafia* au dăruit bisericii din *Mogoș-Mămăligani* două icoane frumoase în preț de 100 cor., reprezentând una »Bunăvestirea« cealaltă pe s. *Nicolae*.

Tuturor acestora să le răsplătească Dumnezeu darul făcut casei Lui.

Bustul lui Tudor Vladimirescu. Județul Mehedinți din România a comandat la sculptorul *Bălăcescu* un bust al lui *Tudor Vladimirescu*, care după cum s'a decis acuma, va fi ridicat în *Strihaia*. Inaugurarea festivă se va face în primăvara anului acestuia.

Necrolog. Subscrisa cu inima adânc intristată aduce la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților cumcă mult iubitul și neuitatul ei soț *Demetriu Muntean*, subjude reg. în pensiuie, în al 62-lea an al etății și 24-lea an al fericitei căsătorii, după un morb îndelungat și grev, de inimă, provăzută cu Sfințele Sacramente, și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului, Duminecă în 19 Ianuarie st. n., la 1/1 ore a. m. Rămășițele pământești ale scumpului și neuitatului defunct s'au așezat spre odihnă eternă, Marți în 21 Ianuarie n., la 1/3 ore p. m., în cimiterul gr-cat. din Sibiu. Fie-i somnul lin și memoria eternă! *Sidoma Muntean* n. Roșiu, ca soție.

— Subscriții cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoscuților, că prea iubitul nostru tată, ginere, cumnat și frate *Iosif Neagoe*, paroch gr-or. în Rimeț, după scurte suferințe, împărțășit fiind cu Sfințele Taine, a adormit în Domnul Sâmbătă, în 5/18 Ianuarie 1902, în etate de 53 ani și al 6-lea an al văduviei. Rămășițele pământești ale prea iubitului nostru defunct s'au așezat spre vecinica odihnă Marți, în 8/21 Ianuarie a. c., la 1 oră d. a., în cimiterul bisericii gr-or. din Cetea. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! *Ioan Neagoe*, cleric, ca fiu; *Sofia Laslo*, preuteasă văduvă, ca soacră; *Ioan Neagoe*, paroch în Geomal, ca frate; *Anna Cetean* născ. *Neagoe*, ca soră și numeroase alte rudeni.

Femeia „sfântă“ din Oradea. Zilele acestea poliția din Oradea-Mare a arestat o femeie, care umbla pe la casele oamenilor încinsă cu câte 10 mățanii (rosariu), spunând mai ales femeilor, că are de gând să facă un pelerinaj la Roma, de unde va aduce femeilor binecuvântarea papei, o năframă a sfintei *Veronica*, o statuă plângătoare a maicii domnului și altele asemenea. La poliție, luată de interogator, a eșit la iveală, că o chiamă *Grăia Rosa* și că e *Jidancă*.

Lumea hoților. În comitatul Ciongrad domnesc stări înspăimântătoare. Nu trece zi fără ca să se întemple vre-o două trei furturi și aprinderi. Locuitorii orașului Ciongrad au cerut convocarea unei adunări generale extraordinare a reprezentanței orașenești, ca să se chibzuească mijloacele combaterii acestor stări s'elbatice, căci averea nimănuui nu mai este în siguranță. În noaptea din 11 spre 12 Ianuarie s'au introdus hoți necunoscuți în casa sfârnarului *Kolát* și i-au furat tot avutul. Pe când căutau jendarmii după hoți au dat această foc casarmei jandarmilor. În satele din prejurul orașului Ciongrad s'au întâmplat zilele acestea mai multe jafuri împreunate cu omoruri.

Uoigașul dela Sêrbova prins. Am fost dat știrea, că în pădurea dela Sêrbova a fost aflat cadavrul unei sfemei uoise. Uoigașul e *Tinker Antal*, care trăia în s'elbătăcie cu femeia. Nevrând aceasta să-i dea niște bani a uois-o. El e acum în temnița din *Timișoara*.

Esamenul de calificățiune al învățătoarelor. Ministrul de școale a dat o ordinațiune, care dispune, că de acum înainte învățătoarele să-și poată câștiga calificățiune numai la preparandiile de fete.

Fondul de pensiuie al învățătorilor. Ministrul școalelor a prezentat camerei din Budapesta un raport despre starea fondului de pensiuie a învățătorilor în a. 1900. După acest raport au fost în anul 1900 7950 de pensioniști ajutorați cu 2 mil. 616 126 cor. 11 b. În orfelinate au fost 381 copii de ai învățătorilor. Fondul avea la finea lui 1900 o avere de 28 mil. 849 681 cor. 84 b., ceea-ce arată un spor de 1 mil. 27 938 cor. față de anul premergător.

Posția Evreilor în Rusia. Rusia alungă în tot anul cete mari de Evrei peste graniță, mai răbindu-i la ea acasă, și cu toate acestea își apără pe creștini în tot modul de influența stricăcioasă a acestora. Așa a hotărât de curând senatul împărătesc, că deși nobilii pot ocupa ori-ce dirigătorie în stat, *Jidovilor*, chiar nobili de ar fi, să nu le fie iertat așa ceva.

Un prinț japonez ca muncitor. Un principe din familia împăratului japonez a intrat ca muncitor în atelierile oăilor ferate din Pansilvania (America-de-nord). Prințul e destinat să devină mai târziu ministrul lucrărilor publice în Japonia, de aceea l-a trimis împăratul să înceapă dela lucrările cele mici. După câțva timp se va înscrie la curs de inginerie. — Frumos exemplu, mai ales pentru domnișorii noștri.

O nuntă mâncată de lupi. Într'un sat de lângă *Ușița* (Sêrbia) a plecat o nuntă dintr'un sat în celalalt. Nuntașii erau în trei sâni. În mijlocul câmpului au fost atacați de o haită de lupi. Intre oameni și lupi s'a încins o luptă îngrozitoare, în care au învins lupii, căci nici un nuntaș nu s'a mai aflat în ziua următoare, ci numai un câmp înroșit de sânge.

Serata teatrală-musicală a junilor țărani din Feneșul-săs. Ținută a 3-a zi de *Crăciun*, precum ni-se raportează, a succedat peste așteptare. Deși reprezentarea teatrală a fost pentru prima-oară în această comună, tinerii noștri țărani și țărâncuțe și-au achitat rolurile admirabil. Au fost admirați chiar și de străinii, cari au participat. Pe lângă cântări de cor terțet și quartet, s'a jucat »*Cărlanii*« de *Negruzzi* apoi monologul »*Confusus*« de *Chimu*, scris ocașional pentru țărani. Bravii țărani din Feneș progesează în mod vrednic de laudă. Meritul îl au conducătorii lor pătrunși de râvnă înaintării. Învățătorul *Ioachim Pop* (*Chimu*) e neobosit muncitor întru înaintarea culturală și socială a Românilor din Feneș.

Din învățător, ministru. Noul ministru de instruțiune al Danemarcei, *Christensen Stanail* a fost până înaintea cu câteva luni învățător sâtesc. El e fiu de țărani. În a. 1887 a fost ales deputat în camera danesă, rămânând însă mai departe învățător. La ultima schimbare ministerială a ajuns ministru.

Prelegere economică. În ziua sf. *Ioan Botez.* a ținut la orele 3 d. m. dl. *Titu Hațeg* în localul școalei rom. gr-or. din *Lugoj* o prelegere economică, la care a asistat un număr public, compus din meseriași și membri ai păturei culte române din *Lugoj*. Conferențiarul a salutată Asociația meseriașilor, a insistat în deosebi asupra spiritului de asociațiune, recomandând fiecărei meserii să se organizeze de sine și în fine s'a ocupat pe larg de situația industriei cheramice (olărit) arătând în detaliu dispozițiile luate de guvern în privința aceasta. De aici încolo se va face în fiecare Duminecă și zi de s'erbătorearea câte-o prelegere publică de natura aceasta.

Fundațiuni. Eri a fost înmormântarea regretatului **Demetriu Muntean**, sub-jude în pensiu. Decedatul a lăsat 20 mii de coroane spre scopuri culturale. 4 mii de cor. bisericeii române din Brad (lângă Sibiu), 4 mii cor. școlii rom. de acolo ear' 12 mii cor. meseriașilor români ca fond de stipendii, fiind preteriti cei din Munții-Apuseni.

Autonomia catolică. În congresul pentru autonomia catolică se continuă discuția generală asupra proiectului comisunii de 27. În ședința ultimă majoritatea oratorilor a vorbit contra proiectului, accentuând între altele, că în proiect nu e nici o garanță pentru crearea autonomiei.

Cum se crede votarea se va face azi sau mâine. Dacă proiectul va fi primit în general, discuția specială se va începe pe la mijlocul săptămânii viitoare.

Boboteaza română în Viena. Duminecă s'a sărbătorit Boboteaza în biserica garnizoanei din Viena cu mare paradă bisericească și militară. În decursul liturghiei și a sfințirii apei a dat compania de onoare a reg. 62 șese deșarge. La sărbătoare au participat vre-o 3000 soldați dela regimentele de infanterie 23, 43 și 62, dela reg. de inf. bosniece, reg. de ulani nr. 8 și reg. de husari nr. 4. Într-o asistență au fost o multime de ofițeri, elevi dela școlile militare, membri de ai coloniei române din Viena și de ai societății »România Jună«. Răspunsurile liturgice le-au cântat în limba română corul reg. de inf. 43. La aceste cântări au evoluat indeosebi suboficerii Ionescu (din Lupialnic) și Barbu (din Bogăromână). După terminarea serviciului bisericesc a ținut pârintele militar Pavel Boldea o vorbire înflăcărată, după care s'a cântat de cântă soldați »Doamne ține și protege«.

Din Croația. Dieta Croației și-a început ședințele în 16 l. c. La ordinea zilei este proiectul de budget autonom. Referent a fost dep. *Eggersdorfer*. Intratele țării s'au urcat la 17,205.000 cor. și astfel s'unt mai mari ca cele ale anului precedent. În numele opoziției dep. *Dr. Brestyansky* deneagă votarea budgetului, motivând aceasta cu neîncrederea, că o are opoziția față de guvern.

Partidele opoziționale croate, cari până acum erau în coaliție, în o întrunire ținută zilele aceste, au fusionat definitiv. Ele vor purta numirea comună de partid opozițional croat.

O pertractare sângeroasă de comasare. Comuna săsească Idiciul-de-jos de lângă Reghinul-săseesc a fost la sfârșitul săptămânii trecute teatrul unei mari vărsări de sânge. Un proprietar de acolo a cerut comasarea. Eșind comisiunea la fața locului, țărani s'au răsculat și au vrut să o atace. Cum nici judecătorul nici notarul comunal nu știu limba poporului, n'a avut cine să-i mulțumească și gendarmii au pușcat în mulțime, rămânând unul mort pe loc și alți 8 răniți, între cari 3 de moarte. După acest măcel țărani infuriați au pus mâna pe notarul Szász Béla și l-au bătut măr.

De-ale emigrării. La Rutka earăși au fost opriți 10 bărbați și 3 femei cari voiau să emigreze la America. Mai toți s'unt zidari sași de pe Târnavă, cari toți au fost trimiși eară acasă. La ei s'au aflat 500 cor.

Alegere de primar. Din Cărța primim o plângere în contra alegerii de primar de-acolo. Alegătorii, Români și Sași, voiau să aleagă în fruntea comunei oameni noi, sătui fiind de cei vechi dar' prim-pretorul n'a vrut, spre marea indignare a lor, să-i pună în candidație. Când a publicat lista celor candidați, nime n'a vrut să voteze pentru ei, afară de notar. Cu toate acestea primarul cel vechiu a fost declarat ales.

Jidan ucigaș. În Belinț (Caraș-Severin) o fată își uitase de sine, legând dragoste cu Jidanul Rosenberg, sfirnar acolo. S'a recules însă în curând și Evreul infuriat din cauza aceasta a împușcat-o.

Tălharie în Cluj. Două calfe de măsor din Cluj au atacat pe un purtător de mandate cu bani, care venise să le plătească o sumă. Au încercat să-l omoare cu un topor, la strigătele lui au alergat însă vecinii cari l-au aflat pe bietul om tăvălit în sânge. Tălharii au fost prinși.

De ale gendarmeriei. În Kis-Szek a vrut să ducă esecutorul la licitație doi cai ai plugarului Paul Gaspar. Femea lui s'a opus, nefiindu-i acasă bărbatul, care va veni în curând cu banii. Cei doi gendarmi, cari au însoțit pe esecutor, au străpuns-o cu baionetele, așa că biata femeie a murit în fața celor trei copilași ai ei.

Friptă vie. Femea Elisabeta Serv din Szécsenyfalva (Bănat) a plecat în vecini, lăsându-și fetița de 2 ani cu băiatul ei cel de 3 ani. Băiatul a început să aprindă lemnușe și ea să și petreacă mai bine a aprins și rochia sorei sale, care a început să sară prin odaie, ascunzându-se în chinurile ei sub pat. Băiatul spăriat a alergat în curte strigând după ajutor. Un alt frate de 7 ani a venit iute și a scos fetița de sub pat, vârsând apă pe ea, dar' a fost prea târziu. Medicul a constatat, că fetița a fost friptă în adevăratul înțeles al cuvântului. Contra mamei negrijitoare s'a pornit cercetare.

O crimă îngrozitoare. Din Charcoff (Rusia) se scrie, că între cărbunii dela o mașină de tren s'a aflat un călcăiu de om. Cercetându-se, s'a aflat, că fochistul și cu mașinistul au ucis pe un funcționar, care avea la el 30.000 ruble, și l-au aruncat în foc, unde a ars tot, afară de călcăiu.

Orcan. În Viena și împrejurime au fost în 16 l. c. niște viscoale înfricoșate, care au pricinuit multe pagube. Sute de oameni au fost isbiți de vifor la pământ pricinuindu-le rănire. Unul din ei a rămas mort. Pe linia ferată au fost răsturnate vagoane. Pomii au fost smulși din pământ, casele descoperite.

Ucigașul și lotăria. Tribunalul din Olmütz condamnase pe I. Helfert la moarte prin ștreang pentru omucidere. Împăratul l-a grațiat, schimbându-i pedeapsa de moarte în temniță pe viață. Nici nu se așezase bine în temniță și căpătă înștiințarea, că a câștigat în lotărie 50.000 cor. Ce folos?

Eșiri de apă și morburi. Din Caraș-Severin ni se scrie, că apele Dunării au început să iese din alvia lor. Locuitorii din Boria au scăpat pe coperișele caselor. — Pe marginea Dunării dela Orșova până la Berzasa băntue scarlatina, murind mulți copii.

Stradele Bucureștilor au laolaltă o lungime de 430 chlm., cari acopere o suprafață de 6 mil. m. p.

Cutremur de pământ. În 21 l. c. n. a fost în Răcaș (Timiș) un cutremur de pământ. La început s'a simțit o zguditură mai mică, la a doua zguditură s'au auzit și niște detunături ca pușcături de tunuri. Pagube n'au fost.

Revista învățătorilor și învățătoarelor din România. În numărul trecut am anunțat această revistă. Atragem din nou atențiunea învățătoarelor și învățătorilor noștri asupra acestei reviste, la care colaborează cele mai harnice puteri didactice din învățământul primar. Abonamentul e numai 3 fl. la an.

O fundațiune frumoasă. Ni se scrie din Mogoș Mămăligani: O rară faptă au săvârșit bunii noștri creștini Simeon Presecan și cu soția sa născută Ilina Costineș, cari la neîntreputul indemn al zelosului nostru paroh Vasile David au dăruit bisericii noastre întregă lor avere mișcătoare și nemișcătoare, care reprezintă însemnata sumă de 5000 coroane, susținându-și numai dreptul de uzufruct până la moarte.

În zilele acestea, când mulți își uită de datorințele față de sufletul lor, o jertfă atât de însemnată adusă pe altarul bisericeii nu mai are lipsă de laudă în cuvinte, căci fapta de sine se laudă. Dorim dela bunul Dumnezeu viață lungă și fericită marimonoșilor noștri dăruitori, ca să se poată până la adânci bătrânețe bucura de averea lor câștigată cu muncă onestă, căci după moartea lor, din avere să va asigura plata învățătorului nostru confesional, prin ce vor fi scutiți toți parochienii de o mare parte a repartițiunii pentru spese culturale.

Asemenea dorim și bunului paroh sănătate ca se poată stăru și conlucra și pe viitoru la astfel de fapte bune. Mogoș-Mămăligani, în 8 Ianuarie 1902. *Iosif Cipa*, episcop primar.

Consemnarea contribuțiilor la fondul Casei Naționale, ca răscumpărare a felicitărilor de Anul-Nou 1902, — este titlul unei broșurele ce o am primit zilele aceste. Din broșură estragem următoarele date mai însemnate. La fondul Casei Naționale au contribuit ca fondatori particulari cu suma de 12,000 cor.; institute de credit cu 20.000 cor. Venitul loteriei 21,159.19 cor. Donațiuni în bani dela institutele de credit 1740 cor.; dela particulari 1279.40. Din răscumpărările felicitărilor de Anul-Nou 1631.70 coroane.

Coroane eterne. Dl preot și adm. protop. gr.-cat. *Stefan Roșian* spre eternizarea memoriei iubitei sale soții *Hortensia* născ. *Lasto*, a dăruit 90 coroane din cari 50 cor. la fondul edificării unei noi biserici gr.-cat. din Cluj, ear' restul la înființarea reun de femei, al cărui scop va fi înfrumusețarea noii biserici. La cas, că biserica nu se zidește în decursul anului, cele 40 coroane trec la fondul bisericesc. — Dl *Leontin Pop*, în calitate de curator primar, anunțând acest dar, aduce cordialele sale mulțumiri dlui *Stefan Roșian*.

O mamă ucigașă. Din Civi-Sălăuș (Bănat) se scrie, că Trif Măndru, un biet de smintit, a fost aflat Joia trecută mort pe stradă. Cercetările făcute au dovedit, că însași mama lui a năimit pe servitorul unui cărcimar, ca să-l omoare, ajutat de feciorul cărcimarului. Feciorul l-a adus la cărcimă, servitorul l-a împușcat, ear' mama fără de inimă l-a mai lovit și în cap. Toți trei s'unt în temnița din Panciova.

Un preot harnic. Din Berohia primim o scrisoare, scrisă de mulți parochieni, cari laudă activitatea preotului lor Em. D. Măcelariu. Din scrisoare se vede, că în cei doi ani și jumătate de activitate rodnică a înființat un fond de bucate, un fond pentru restaurarea bisericii și edificarea caselor parohiale, care azi dispune de suma de peste 600 coroane, a stăruit pe lângă inteligența română și străină din jur, încât unul a donat școlii 60 de cărți de școală, 45 tăblițe și alte recurse de acolo, altul un potir și disc frumos pe seama bisericii, în locul potirului și discului de plumb, în care era necesitat până acum a servi sfânta liturgie, iar altul două tablouri frumoase ale Domnului nostru Iisus Christos și Preacurată vergura Maria tot pentru biserică, și alte daruri nenumărate dela credincioșii din loc și jur, eară acum se ostenește întru zidirea unui cor la biserică, care cu timpul a ajuns de a fi prea mică încât nu mai cuprinde poporul adunat în toate Duminecile în număr complet pentru a asculta sfânta liturgie celebrată atât de frumos de dânsul.

Blăstēmul nelegiurii. Sida Tasinescu din Ohaba (Bănat) se împreună în căsătorie sălbatică cu T. Orescu. Aceasta se sătură în curând de ea și se împreună cu alta. Cea părăsită i-a jurat răzbunare. Trimițând Orescu pe sorușa după rachfu, Sida a oprit-o în drum și fără ca fetița să bage de seamă i-a turnat venin în stiolă. Bând cei de acasă din rachful otrăvit, s'au îmbolnăvit cu toții, așa că abia vor scăpa cu viață.

Moartea aparentă. În Dobrița a murit de curând o nevestă tină. Ea a fost pusă în sicriu și inspectorul de morți dăduse permisiunea de înmormântare. Medicului, care venise în decursul morbului, nu i-se pără lucru curat, cu toate-că corpul ei era țapen și rece. El încercă să o readucă în viață și după multă trudă îi și succese a o reinvia. Femeea e pe cale de însănătoșire.

Patriotism și gheșeft. Toată lumea se miră, cum de Buri sunt totdeauna așa de bine prevăzuți cu proviant și munițiune de război. E adevărat, că soldații englezi le-au liferat destule și până acum, dar totuși era lucrul bătător la ochi. Acum s'a aflat taina. O tovarășie de 5 Englezi le lifera regulat tot ce le trebuia. Nu de geaba sunt Englezii porecliți Jidani de lege creștinească.

Petreceri. Corpul didactic dela școala fund. elem. de băieți și fetițe din Nășud aranjează Sămbătă în 1 Februarie n. a. c. în sala de gimnastică dela gimnasiu o petrecere cu joc pentru copii, care se va începe cu piesa teatrală »În împărăția Adevărului«, comedie într'un act de . . . , predată de 15 școlărițe ale școlii noastre de fetițe. Inceputul precis la 5 ore seara. Prețul intrării: de persoană 1 cor.; pentru copii și studenți: 40 bani. Venitul curat al petrecerii este destinat pentru ajutorarea copiilor săraci dela această școală: cu vestminte cărți, recurse de scris, material pentru lucrul de mână etc. Suprasolviri, even, tuale oferte marinimoase să primesc cu mulțumită și se vor cuita publica. În decursul petrecerii se vor sorta obiectele pentru tombolă.

— Societatea academică »Junimea«, din Cernăuți aranjează în 6 Februarie 1902 st. n. un Bal, în localitățile socie-

tății filarmonice. Presidentul de onoare al balului e dl Eudoxiu baron Hormuzachi. Presidentul comitetului aranjator: Othon cav. de Flondor. Presidentul societății: Maximilian Haeman. Inceputul la orele 8¹/₂, seara. — Prețul de intrare: 8 coroane de persoană. Loja 40 cor.

Știri din piață.

Mediaș. Grâu hl, 11.50—12. seară 8,50—9. orz 8—8.50, ovės 5.50—6, cucuruz 7.20—7.60 cor.

Bursa din Budapesta. Grâu, 50 ohgr., 8.85—9.30, seară 7.40—7.65; orz 5.75—7.55, ovės 7.35—7.70, cucuruz 4.80—5 cincantin 5.90—6 cor.

Invitare de abonament.

Cu numărul de azi începem anul al X-lea al „Foi Poporului“.

Credincioasă programului seu și menirii sale de a fi făclie luminătoare pentru talpa țării, pentru țeranul român, ea-și va urmări mai departe scopul cu aceeași rîvnă, cu aceeași iubire și interesare pentru toate afacerile, pentru toate lipsele poporului nostru, ca și până acum.

Ea a trăit și a lucrat din toată inima pentru țeranul român și pentru oamenii dela țeară și tot astfel va lucra cu îndoit zel și mai departe.

Cei-ce au cetit „Foia Poporului“ și au avut-o în casă, o știu prețui.

De aceea credem și nădăduim, că et nu o vor lăsa să nu o aibă mai departe și în nădejdea aceasta deschidem nou abonament pentru „Foia Poporului“ pe anul 1902.

Astfel venim a ruga pe onorați abonenți, ca nu numai să se grăbească a trimite în curând prețul de abonament, dar și să spună tuturor, cu cari se întălnesc și dau în vorbă, ce este „Foia Poporului“, cum și pentru cine se luptă ea. Apoi să-i îndemne a abona această foaie, de oare-ce pe lângă că e bună și făcută anume pentru popor, apoi pentru comercianți și meseriași, este și cea mai ieftină dintre foile românești. — Prețul va fi:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.

Pentru România:

Pe un an întreg . . . . . 10 lei.
Pe o jumătate de an . . . . . 5 lei.

Pentru a pute ține bună rînduială, onorații abonenți, vechi și noi, sunt rugați a băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termen, decât dela începutul anului pe o jumătate de an, sau pe un an. Abonațiilor de până acum li-s'au trimis deodată cu foia și mandate postale (posta utalvány), cu adresa noastră tipărită și cu fașia sub care primesc foia, lipită pe dos, așa că trimițătorul nu are decât să-și scrie numele seu și cifrele la locurile convenite și să pună banii, dimpreună cu mandatul, la postă.

Abonenții noi sunt rugați a-și scrie numele lor și al comunei, foarte curat și cetet, însemnând posta din urmă.

Administrațiunea
„Foi Poporului“.

Bibliografie.

Tablouri românești.

La administrația »Tribunei« se află de vînzare următoarele tablouri, cari fac podoaba ori-cărei case românești:

Portretul Metropolitului Andreiu baron de Șaguna . . . cor.	—40
Portretul Metropolitului Sterca Șuluțiu	—40
Portretul profesorului Gregoriu Silași	—30
Prefectul Avram Iancu în fruntea oștirii	—40
Portretul Il. Sale dlui Dr. D. Radu, episcopul Lugojului . . .	—30
Catedrala din Blaj	—60
Conferența națională dela 1894 .	3.—
Românii la Debrețin	—60

Novele, de Ioan Pop Reteganul, este titlul unui volum ce a apărut acum în București, în editura librăriei Leon Alcuay. Conțin bucățile: *Firuța Nufului, Cerșitorul, Tudorica, Minte de muziere și pace! Bietul Istode, Mitru Pascului, Petrea Iovului*, și se află de vînzare la autorul în Retteg, prețul 1 cor — Tot acolo se află și scrierea lui *Novele și Schițe*, asemenea cu prețul de 1 coroană. Această scriere conține: *Biserica pocăinșii, Blândocul, O inimă nobilă, Nenea Alec, Popa Toma, Salvina și Susana cea nebună*. Ambele aceste scrieri le recomandăm cetitorilor noștri ca scrieri morale și lesne de priceput.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dlui Lascu Toma, com. Mașina mînată cu benzină lucră mai iute, dar e foarte primejdioasă, căci benzina explodează ușor, pricinuind de multe-ori mari nenorociri.

Dlui N. Flegeriu, Saschiz. Îndată-ce o comună nu-și alege ea pe învățător, consistorul poate trimite suplinitor pe cine crede de vrednic, Escriș-ați concurs în anul acesta?

Dlui Filimon Plasta, Zalatna. Lucruri despre arânzi se publică numai cu taxa pe pag 7 sau 8 a Foi. Dacă e acolo, putem lua notiță și în cronică.

Dlui Const. Folea. Poesii făcute numai atunci publicăm, când sînt de unul din poezii cei mari români, altminteri ne-ar trebui o foaie numai pentru poesii chiar pentru-că »mai tot Românul e poet«.

Ab, 2013. Dacă știți unde a fost întrebăți la consulatul austriac din orașul cel mai apropiat de locul, unde a servit. Incunoștiințare se face, numai aceea vine mai tîrziu.

Dlui Nic. Barb. H.-Cristior. Dacă ar fi să cumperi toate cărțile românești cu piese teatrale, și-ar trebui prețul unei părechi de boi buni. Ce fel de piesă ai vrea?

Dlui I. Nestor. Ighiu. Cucuruzul din România are în Sibiu acelaș preț, ca și cei dela noi.

»Un dascăl« Căpîlna. Idem.

Găște de Emden și ouș dela astfel de găște puteți procura dela C. Krause din Sontra (Germania).

Dlui M. Andron. Versul botezului, mai complet, s'a tipărit la »Tipografia« pe foi volante așa că e cunoscut pretutindeni. Calendarul s'a espedat de aici cu datul de 1 Ian, a. c. n. la adrese Andron Matté, Kojanto per Kolozsvar. — Felicitări și condolențe se publică numai la partea taxabilă a foil.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Ioșif Marschall.

Franzbranntwein-ul

lui
BRÁZAY

cel mai răspândit
și mai neescepționabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui
Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körut nr. 23.

Masajiu. Cel mai potrivit spirit pentru masajiu e Franzbranntwein-ul lui Brázay, cu care frecăm corpul, îndeplinind astfel masajiu. Aplicarea se face punând 1-2 linguri de spirit într'o farfurie sau într'o ciașcă și frecând ușor cu mâna curată sau cu un flanel partea corpului, până-când spiritul s'a supt sub piele. Procedura aceasta o urmărim de 3 ori pe zi, și anume dimineața înainte de sculare, la amiază și seara la culcare. O astfel de frecare se ține 15 minute. Franzbranntwein-ul înviorează corpul.

2 24-52

➔ Feriți-vă de imitațiuni. ➔

Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

O moșie

de 60 jugere cat. arătură și livadă și 6 jug. cat. pădure cu lemne de foc, care se poate și tăia, cu curte în sat, case, grajduri, grădină etc. **se vinde** din mână liberă.

Moșia e situată în hotarul comunei Răveșel, comit. Târnavei-mici și e a se comasa chiar în anul acesta. Informațiuni dă **Máté Jozsef** în Szelindek, Szebenmegye.

8 2-3

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterca Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sânt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia”.

soc. pe acțiuni, Sibiu.

Cuie de potcoave.

100 bucăți simple	Nr. 1	2	3	cuiele H	Nr. 6	8
cu vine de oțel	cor. 1 04	1.26	1.48	100 bucăți	cor. 5 40	7.20
	> 2.40	2.70	3.04			
	Cheie pentru cuie	cor. —.24				
	Șurub pentru cuie	110				

Se capătă la

85 4-4

Carol F. Jickeli în Sibiu la „Coasa de aur”.

Din editura „Tipografiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. —.30
Art. de lege XXI. și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară	> —.50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	> —.80
Aluășiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul »Societății de cumpătare«	> 1.—
Brote Eugen, Ținerea vitelor	> —.24
» Trifoiul	> —.30
Costan T., Aur, novelă	> —.40
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabarata	> —.32
E.ers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	> 1.00
Îndreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	> 1.60
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri	> —.20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	> —.40
» Reprivere din Paradoxe sociologice	> —.40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886)	> —.10
Russu-Șirianu I., Moara din vale, 8 romane	> 1.40
Simtion T., Păcate Domnești, novelă orig.	> —.60
Simu R., Monografia comunei Orlat	> —.50

Color-oc cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și pesie tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

➔ Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu. ➔

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

➔ Instalare de lumină Atycelen. ➔

Gustav Moess,

[2] 26-

fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăceli-mare Nr. 8.